

Η απαξίωση των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών υπονομεύει την ίδια την κοινωνία και τη θεσμική λειτουργία της Δημοκρατίας

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Οι υπογράφουσες κάτωθι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ) με ανησυχία απευθυνόμαστε σε εσάς με αφορμή τις πρόσφατες δημόσιες δηλώσεις νυν και πρώην κυβερνητικών στελεχών¹ που απαξιώνουν το έργο και τη διαφάνεια των ΟΚοιΠ και υποβαθμίζουν τον ρόλο του εθελοντισμού, ακόμη και σε σχέση με τις πρόσφατες φονικές πυρκαγιές. Οι δηλώσεις αυτές δεν πλήττουν μόνο τις Οργανώσεις· πλήττουν την ίδια την κοινωνία και το θεσμικό πλαίσιο της δημοκρατίας.

Όπως έχετε υποστηρίξει κι εσείς κατά το παρελθόν², η Κοινωνία των Πολιτών (ΚτΠ) διαδραματίζει ουσιαστικό και σοβαρό ρόλο σε κάθε σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία. Οι ΟΚοιΠ αναγνωρίζονται διεθνώς³ ως βασικό μέσο για την ενεργοποίηση και τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά.

Οι Οργανώσεις, προέκταση της Κοινωνίας των Πολιτών σε πιο δομημένη μορφή και με συνεχή παρουσία και έργο στα αντίστοιχα κοινωφελή πεδία δραστηριοποίησης, είναι φορείς εκσυγχρονισμού των κοινωνιών και, βεβαίως, δυνάμεις που προσφέρουν ανυπολόγιστης αξίας έργο στην προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής όλων μας. Λειτουργώντας με διαφάνεια, δημόσια λογοδοσία και ενισχυμένη κοινωνική συμμετοχή, είναι κινητήριες δυνάμεις θετικής εξέλιξης για τις σύγχρονες δημοκρατίες, αφού αναδεικνύουν κοινωνικές ανάγκες, προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον, και προτείνουν λύσεις σε συστημικά προβλήματα αμβλύνοντας παράλληλα σημαντικές κοινωνικές αντιθέσεις. Σε όλες τις ώριμες δημοκρατίες, η ΚτΠ είναι κρίσιμος θεσμικός συνομιλητής και όχι αποδιοπομπαίος τράγος.

Δεν είμαστε αντίπαλοι της Πολιτείας – αντίθετα έχουμε συμπληρωματικό ρόλο. Ενισχύουμε τα θεμέλιά της και στηρίζουμε εκατομμύρια πολίτες και την ίδια τη χώρα.

Όσον αφορά τις εξαγγελίες για ελέγχους σε όσες πλευρές εκφράζουν διαφωνίες προς την ασκούμενη πολιτική, αυτές αποτελούν επικίνδυνη ολίσθηση. Τονίζουμε ότι ο θεσμικός έλεγχος είναι όχι μόνο θεμιτός, αλλά και απαραίτητος – και γι' αυτό πρώτα εμείς τον επιζητούμε, με προτάσεις μας στο [Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνία των Πολιτών](#)

¹ EPT, 20 Αυγούστου 2025, εκπομπή «Συνδέσεις» & MEGA, 13 Αυγούστου 2025, εκπομπή «Κοινωνία Ώρα Mega»

² 1/12/2021, συνάντηση με την Ένωση Ασθενών Ελλάδας, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS

³ Ο ρόλος της ΚτΠ ως συμπληρωματικός σε μια δημοκρατική πολιτεία έχει αναγνωριστεί πολλαπλώς, τόσο από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, όσο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), το άρθρο 15 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει τον ρόλο της Κοινωνίας των Πολιτών στη χρηστή διακυβέρνηση της ΕΕ. Το άρθρο 11 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση τονίζει την ανάγκη να διαθέτει η ΕΕ ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, για παράδειγμα, όταν καταρτίζονται νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ.

αλλά και πληθώρα πρωτοβουλιών και επιστολών με στόχο τη διασφάλιση της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

Όταν, όμως, ο έλεγχος παρουσιάζεται ως απειλή ή εργαλείο τιμωρίας, μετατρέπεται σε μέσο εκβιασμού, εκφοβισμού και φίμωσης. Μια τέτοια πρακτική βρίσκεται σε αντίθεση με μια σειρά σχετικών νόμων και κανονισμών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Σε όλες τις ώριμες δημοκρατίες, οι έλεγχοι εφαρμόζονται με θεσμικά κριτήρια και όχι ως πολιτικό εργαλείο.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Η Κοινωνία των Πολιτών είναι οι ίδιοι οι πολίτες και δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται εχθρικά, απαξιωτικά ή με αδιαφορία.

Καλούμε την κυβέρνηση και εσάς προσωπικά να αποδοκιμάσετε τις εν λόγω δηλώσεις και να εδραιώσετε μια κουλτούρα σεβασμού και συνεργασίας με την Κοινωνία των Πολιτών, αναγνωρίζοντας τον σημαντικό της ρόλο ως θεμελιώδη εταίρο στην καλή διακυβέρνηση, την τήρηση των θεσμών και την προάσπιση της δημοκρατίας μας.

Σε μια περίοδο μεταβολών παγκοσμίως, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα μας είναι πολλαπλές. Οι δημοκρατίες καλούνται να είναι αποτελεσματικές σε μια σειρά καταστάσεων, διατηρώντας ταυτόχρονα ανοιχτή επικοινωνία με τους πολίτες τους και προστατεύοντας τα δικαιώματά τους. Η πραγματικότητα δείχνει ότι μόνο αυτή η πρακτική φέρνει ουσιαστικά αποτελέσματα και ευημερία.

Από την πλευρά μας, θα συνεχίσουμε να προσφέρουμε το πολυδιάστατο έργο μας, αυξάνοντας την εμπιστοσύνη των πολιτών προς τους θεσμούς και, εν τέλει, ενισχύοντας τη δημοκρατία μας σε μια περίοδο που βάλλεται συνεχώς, σε παγκόσμιο επίπεδο.

Οι Οργανώσεις και οι Εκπρόσωποι της Κοινωνίας των Πολιτών που υπογράφουν

1. ActionAid Hellas
2. Aegean Rebreath
3. ANIMA
4. Babel Day Centre/Syn-eirmos NGO of Social Solidarity
5. CHALLEDU
6. Changemakers Lab
7. Cyclades Preservation Fund AMKE (CPF)
8. Culture for Change
9. Emfasis Non Profit
10. GIVMED Share medicine Share life
11. Greenpeace Greece

12. HIGGS
13. Home Project
14. Homo Digitalis Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία
15. incommon AMKE
16. InfinityGreece KOINΣΕΠ
17. Inter Alia
18. INTERSOS HELLAS
19. IRC Hellas
20. IRIS Humanitarian Response
21. iSea
22. Ithaca Laundry
23. Lean In Network Greece-Athens
24. Melissa Network
25. People Behind
26. Praxis
27. Promitheas
28. ProNούς AMKE
29. Save your Hood
30. SHE SOCIETY FOR HELP AND EMPOWERMENT AMKE
31. SolidarityNow
32. Spetses Care For Animals A.M.K.E.
33. Terre des hommes Hellas
34. Vouliwatch
35. We4All
36. We Need Books
37. WHEN Equity Empowerment Change
38. WWF Ελλάς
39. AMKE ΡΟΔΑΚΑΣ
40. AMKE Συνάψεις
41. ANTIGONH - Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για τον Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία

42. ΑΡΧΕΛΩΝ
43. Γιατροί του Κόσμου
44. Δεσμός Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο
45. Διαβάζω για τους Άλλους
46. Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού
47. ΕΚΠΟΙΖΩ - Ένωση Καταναλωτών η Ποιότητα της Ζωής
48. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ
49. Ελληνική Ομάδα Διάσωσης
50. Ελληνικό Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Φτώχειας
51. Ελληνικό Δίκτυο για το Δικαίωμα στη Στέγη και την Κατοικία
52. Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι
53. Ένωση Ασθενών Ελλάδας
54. Ένωση Μικρομεσαίων Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών Ελλάδας
55. Επιστήμη Επικοινωνία SciCo
56. ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ Π. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
57. Ίριδα Κέντρο Γυναικών
58. ΚΑΛΜΙΣΤΩ - Περιβαλλοντική Οργάνωση για την Άγρια Ζωή και τη Φύση
59. ΚΑΡΙΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ
60. Κάριτας Ελλάς
61. Κέντρο Διοτίμα
62. Κέντρο Καθοδήγησης Καρκινοπαθών - Κάπα3
63. ΚΜΟΠ
64. Κοινωφελές Σωματείο Αρωγής και Φροντίδας Ηλικιωμένων και Ατόμων με Αναπηρία-ΦΡΟΝΤΙΖΩ
65. Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο (MedINA)
66. Νέα Γεωργία Νέα Γενιά
67. ΟΔΥΣΣΕΙΑ
68. ΟΙΚΑΝΟΣ ΚΟΙΝΣΕΠ
69. Οικολογική Κίνηση Θεσσαλονίκης
70. Όμιλος για την UNESCO Νέων Θεσσαλονίκης
71. ΟΜΙΛΟΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΝΕΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

72. ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΩΡΙΑ SOS ΕΛΛΑΔΟΣ

73. Πανελλήνια Ένωση Καταναλωτών «ΒΙΟΖΩ» - «ΒΙΟ-ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΓΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΖΩΗ»

74. ΠΑΝΟΣ & ΧΡΥΣΗΙΔΑ - ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

75. ΠΕΙΡΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΟΝΕΩΝ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

76. ΠΡΟΛΗΨΙΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

77. Σταγόνα / Drapen i Havet

78. Σύλλογος Μεριμνης Ανηλίκων και Νέων

79. Σύλλογος Οροθετικών Ελλάδας – Θετική Φωνή

80. Σύλλογος Φίλων Παιδιών, Εφήβων, Ενηλίκων ΑμεΑ και όλων των παιδιών «Εθελοντούμε»

81. Σχεδία στην πόλη - Καλλιτεχνική Παιδαγωγική Ομάδα